

Impact van het werk van Landelijk Centrum Studiekeuze: jongeren helpen bij het maken van een studiekeuze naar het hoger onderwijs

Met dit document willen we laten zien wat de impact van onze organisatie is als het gaat om jongeren helpen bij het maken van een studiekeuze naar het hoger onderwijs, hoe we dit doen en waarom we dit belangrijk vinden.

Landelijk Centrum Studiekeuze helpt aankomende studenten om een weloverwogen studiekeuze te maken. Wij zien studiekeuze niet als één moment. Het is een proces van ontdekken, vergelijken en kiezen. We willen dat jongeren een studie vinden die bij hen past. Een studie die aansluit bij hun interesses, mogelijkheden en toekomstplannen.

Niet iedere student maakt de gekozen opleiding af. Daarvoor zijn veel verschillende oorzaken. Een verkeerde studiekeuze of mismatch kan daar één van zijn. Landelijk Centrum Studiekeuze richt zich daarom sterk op de fase vóór de studiekeuze. Met onze informatie en keuzetools helpen we jongeren beter voorbereid te kiezen.

Onze ambitie is:

We willen er aan bijdragen dat mensen hun plek in de maatschappij weten te vinden. Dit doen we door ondersteuning te bieden bij het maken van een passende studiekeuze in het hoger onderwijs.

Door jongeren te helpen een passende studiekeuze te maken willen we de kans op uitval door mismatch verkleinen.

OECD-onderzoeken ondersteunen onze aanpak

Internationaal onderzoek laat zien waarom een goede studie- en loopbaanoriëntatie belangrijk is. De OECD doet hier al jaren onderzoek naar. Ook onderzoekt de OECD studiesucces en uitval in het hoger onderwijs. Uit deze onderzoeken komt een duidelijke lijn naar voren.

Goede oriëntatie begint al tijdens de tienerjaren. Jongeren hebben tijd nodig om mogelijkheden te verkennen. Ze moeten ervaringen opdoen en nadenken over hun toekomst.^{1 2} OECD-onderzoek uit 2021 laat verbanden zien met latere arbeidsmarkttuitkomsten. Jongeren die actief hun toekomst verkennen, hebben later vaker betere arbeidsmarkttuitkomsten.^{1 2}

Studie en beroep moeten bij elkaar passen

Alleen algemene informatie geven is niet genoeg. Jongeren moeten weten welke studies en beroepen er zijn. Ze moeten ook begrijpen hoe onderwijs en beroep met elkaar samenhangen.^{3 4} Welke studie past bij mijn interesses? Welke beroepen sluiten daarop aan? En welke onderwijsroute heb ik daarvoor nodig? Voor veel jongeren is dat lastig.

Het OECD-rapport *The State of Global Teenage Career Preparation* uit 2025 laat dit zien. Veel jongeren zijn onzeker over hun toekomst en de studiekeuze.³ Bij ongeveer één op de vijf jongeren sluiten onderwijsplannen en beroepsverwachtingen niet goed op elkaar aan.^{3 4}

De OECD noemt dit *career alignment*: de aansluiting tussen onderwijsplannen en beroepsambities. Ook sociale achtergrond speelt een rol. Jongeren met een minder gunstige achtergrond hebben vaker plannen die niet goed aansluiten.^{3 4} De OECD pleit daarom voor vroege en breed toegankelijke loopbaanoriëntatie.

Goede voorbereiding helpt bij studiesucces

De OECD legt ook de verbinding met studiesucces in het hoger onderwijs.

Education at a Glance 2025 laat zien dat gemiddeld 43% van de bachelorstudenten binnen de officiële studieduur afstudeert. Na één extra jaar is dat 59%. Drie jaar later is dit 70%.⁵

Lage afrondingspercentages hebben verschillende oorzaken. Volgens de OECD kan een mismatch tussen verwachtingen en opleiding daar één van zijn. Ook voorbereiding, ondersteuning en financiële omstandigheden spelen een rol.⁵

Een OECD-policybrief uit 2026 noemt drie aangrijpingspunten om vroege uitval te beperken:

- > goede loopbaanoriëntatie vóór de studie
- > duidelijke en flexibele onderwijsroutes
- > goede ondersteuning tijdens de studie⁶

Landelijk Centrum Studiekeuze richt zich vooral op het eerste onderdeel.

Impact

Onze impactketen ziet er zo uit:

Landelijk Centrum Studiekeuze richt zich volledig op deze keten.

Het werk van Landelijk Centrum Studiekeuze sluit goed aan op deze bevindingen van de uitkomsten van de OECD-onderzoeken.

We bieden onafhankelijke studiekeuze-informatie voor heel Nederland. Daarmee helpen we jongeren mogelijkheden te ontdekken, vergelijken en kiezen.

1. Opleidingen onderzoeken en vergelijken

Via Studiekeuze123.nl onderzoeken jongeren hbo- en wo-opleidingen. Welkemaster.nl helpt bij het vergelijken van de toelatingseisen van masteropleidingen.

Jongeren vinden informatie over de inhoud en kenmerken van opleidingen. Ook bieden we informatie over toelating, studentoordelen en arbeidsmarktperspectieven.

Zo kunnen jongeren opleidingen vooraf beter onderzoeken en vergelijken.

2. Studie en beroep verbinden

We helpen jongeren ook om studie, beroep en arbeidsmarkt met elkaar te verbinden. Vanuit een opleiding ontdekken jongeren welke beroepen daarbij passen. Andersom kunnen ze vanuit een beroep passende opleidingen vinden.

Dit sluit aan bij het belang van *career alignment* uit het OECD-onderzoek.^{3 4}

3. Ontdekken wat bij je past

De Interesstetest op Studiekeuze123.nl helpt jongeren hun interesses te onderzoeken. Vanuit deze interesses ontdekken ze mogelijke studierichtingen.

MijnStudiekeuze helpt jongeren daarna hun eigen keuzeproces stap voor stap te doorlopen.

Zo ondersteunt LCSK verschillende onderdelen van goede studie- en loopbaanoriëntatie:

- > verkennen – welke mogelijkheden heb ik?
- > vergelijken – wat zijn de verschillen?
- > reflecteren – wat past bij mij?
- > verbinden – hoe hangen studie en beroep samen?
- > kiezen – welke opleiding past het beste?

4. Goede informatie draagt bij aan gelijke kansen

Niet iedere studiekeuzer krijgt thuis dezelfde ondersteuning. Ook heeft niet iedereen dezelfde voorkennis, hetzelfde netwerk en dezelfde mogelijkheden. De OECD ziet hierin duidelijke verschillen naar sociaaleconomische achtergrond.^{3 4}

Daarom vinden we het belangrijk dat betrouwbare informatie voor iedereen toegankelijk is en iedereen deze kan toepassen.

Landelijk Centrum Studiekeuze biedt één onafhankelijke informatiebasis voor heel Nederland. Iedere jongere kan dezelfde informatie gebruiken. We besteden extra aandacht aan eerste-

generatiestudenten. Ook bieden we informatie voor jongeren met een ondersteuningsbehoefte. Zo draagt onze informatievoorziening ook bij aan gelijke kansen.

5. Onze resultaten in cijfers

Onze informatie bereikt jaarlijks grote aantallen jongeren en studenten, zoals te zien in deze afbeelding:

We gebruiken die informatie niet alleen zelf. Onderwijsinstellingen, decanen, uitgeverijen, Ministeries, onderzoekers en digitale platforms maken er dagelijks gebruik van. Zo bereikt onze informatie jongeren ook buiten onze eigen websites.

Social media

Met onze informatie willen we jongeren bereiken, daar waar ze zijn. Met onze promotionele campagnes activeren we het oriëntatie-en keuzeproces bij studiekeuzers.

48 miljoen impressies op TikTok

We brengen studiekeuze naar de leefwereld van jongeren.

9,9 miljoen impressies via Instagram en Facebook

We bereiken jongeren, ouders, mentoren en decanen.

463.000 impressies op YouTube

Onder meer beroepenvideo's maken studie en beroep concreter.

Van bereik naar maatschappelijke impact

De OECD noemt goede voorbereiding en loopbaanoriëntatie als aangrijpingspunten voor studiesucces. Daarmee dragen we bij aan passende studiekeuzes, studiesucces en kansengelijkheid. De

voorwaarden die de OECD hierin bepaald heeft worden door Landelijk Centrum Studiekeuze verwerkt tot informatieproducten.

- We bereiken jongeren met onafhankelijke informatie
- Jongeren ontdekken en vergelijken hun mogelijkheden
- Ze denken na over wat bij hen past
- Ze verbinden studie, beroep en toekomst

Een groot bereik is belangrijk. Maar bereik alleen is nog geen maatschappelijke impact. Het gaat erom wat jongeren met onze informatie kunnen doen. Landelijk Centrum Studiekeuze werkt optimaal binnen het kwaliteitskader dat de OECD heeft omschreven. Hierdoor helpen we studiekeuzers mogelijkheden ontdekken en vergelijken. We helpen hen nadenken over hun interesses en toekomst. Ook verbinden we opleidingen met beroepen en arbeidsmarkt. Dat zijn belangrijke onderdelen van goede studie- en loopbaanoriëntatie volgens de OECD. Ons werk ondersteunt een beter geïnformeerde en passende studiekeuze en kan de kans op uitval door mismatch te verkleinen.

Bronnen

1. Covacevich, C. et al. (2021). *Thinking about the Future: Career Readiness Insights from National Longitudinal Surveys and from Practice*. OECD Education Working Papers, No. 248. OECD Publishing, Paris. DOI: 10.1787/02a419de-en.

2. OECD (2021). *Indicators of Teenage Career Readiness: Guidance for Policy Makers*. OECD Education Policy Perspectives. OECD Publishing, Paris. DOI: 10.1787/6a80e0cc-en.

3. OECD (2025). *The State of Global Teenage Career Preparation*. OECD Publishing, Paris. DOI: 10.1787/d5f8e3f2-en.

4. OECD (2025). *Career alignment and misalignment: Do students understand what they need to do to achieve their job plans?* In: *The State of Global Teenage Career Preparation*. OECD Publishing, Paris.

5. OECD (2025). *Education at a Glance 2025: OECD Indicators*. OECD Publishing, Paris.

6. OECD (2026). *How well prepared are upper secondary students to succeed in tertiary education?* Education Indicators in Focus, No. 92. OECD Publishing, Paris. DOI: 10.1787/8c3608e1-en.

7. DUO Onderwijs (2025). Onderzoek Landelijk Centrum Studiekeuze

8. Markteffect (2024). Nationaal Studiekeuze onderzoek 2023 - 2024